

Toshkent viloyatida turizm va dam olishni rivojlanishi

2024- yil uchun

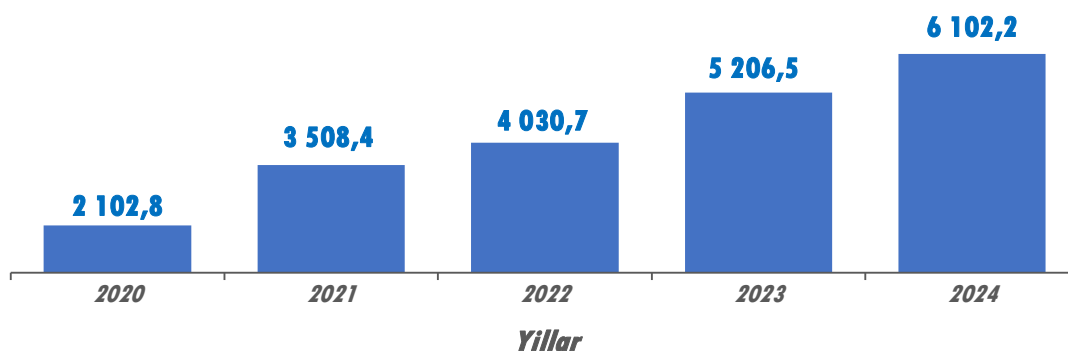
- I.** Kiruvchi va chiquvchi turizm
- II.** Turistik firma va tashkilotlarning faoliyati
- III.** Mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish vositalarining faoliyati
- IV.** Ixtisoslashtirilgan joylashtirish vositalarining faoliyati
- V.** Individual va boshqa joylashtirish vositalarining faoliyati
- VI.** Turizm va dam olishni rivojlanishining ko'rsatkichlariga doir uslubiy tushuntirishlar va metama'lumotlar

I. Kiruvchi va chiquvchi turizm

Kiruvchi turizm – ko'rilayotgan mamlakat doimiy yashovchisi bo'lmagan tashrif buyuruvchining kiruvchi sayyohlik safari vaqtida ushbu mamlakat doirasidagi faoliyatini o'z ichiga oladi. U ko'plab mamlakatlar va hududlar uchun muhim daromad manbai hisoblanadi, shuningdek, iqtisodiyot va turizm sohasini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Chiquvchi turizm – ko'rilayotgan mamlakat doimiy yashovchisi bo'lgan tashrif buyuruvchining ushbu mamlakat doirasidan tashqariga chiquvchi yoki ichki sayyohlik safariga doir faoliyatini o'z ichiga oladi.

Turistik safarlar soni ¹⁾
(tegishli yil uchun, ming safar)

2024- yilda viloyat ichida amalga oshirilgan safarlari soni **6 102,2 mingtani** tashkil etgan va 2023- yilning mos davriga nisbatan **17,2 % ga** oshgan.

¹⁾ Hisobga safarlar soni olinadi, chunki viloyatga kirib kelgan yoki viloyatdan ketgan bir kishi bir necha marotaba qayd etilgan bo'lishi mumkin va bu alohida bir holat sifatida ko'riladi.

Turistik safarlar sonini maqsadlar bo'yicha taqsimlanishi
(2024-yil uchun, ming safar)

Turistik safarlarning maqsadlari	Toshkent viloyati fuqarolarining turistik safarlari soni	
	jami	jamiga nisbatan % dagi ulushi
Jami	6 102,2	100,0
<i>shundan:</i>		
Xizmat safari	237,0	3,9
Ziyoratgohlarga tashrif	276,5	4,5
Bo'sh vaqt va dam olish	1 520,6	24,9
Qarindoshlarni yo'qlash	3 515,2	57,6
Davolanish	177,7	2,9
Tijorat	316,0	5,2
Boshqa shaxsiy maqsadlar	59,2	1,0

II. Turistik firma va tashkilotlarning faoliyati

2024- yilda Toshkent viloyatida **16 ta** turistik firma va tashkilotlar faoliyat yuritib, ular **2,1 ming kishiga¹⁾** xizmat ko'rsatganlar va jami **5,1 mingta** sayyohlik yo'llanmalarini sotganlar. 2023- yilga nisbatan esa asosiy ko'rsatkichlarning o'sishi kuzatilgan: turistik firma va tashkilotlar soni – **1 taga**, ya'ni **6,7 % ga**, ular tomonidan xizmat ko'rsatilgan shaxslar soni – **0,9 mingtaga**, ya'ni **75,0 % ga**, sotilgan sayyohlik yo'llanmalari soni esa **2,5 mingtaga**, ya'ni **2 barobarga** oshgan.

Turistik firma va tashkilotlar faoliyatining asosiy ko'rsatkichlari
(tegishli yil uchun)

¹⁾ Faqat viza, chet el pasportini rasmiylashtirish, mehmonxonada joy band qilish va shunga o'xshash xizmatlar ko'rsatilgan fuqarolarni qo'shgan holda.

**Turistik firma va tashkilotlar faoliyati ko'rsatkichlarini
hududlar kesimida taqsimlanishi**
(2024- yil uchun)

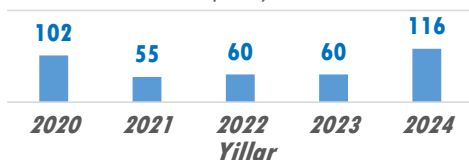
	Turistik firma va tashkilotlar soni		Xizmat ko'rsatilgan shaxslar soni		Sotilgan sayyohlik yo'llanmalari soni	
	Jami (birlik)	jamiga nisbatan % dagi ulushi	Jami (kishi)	jamiga nisbatan % dagi ulushi	Jami (birlik)	jamiga nisbatan % dagi ulushi
Toshkent viloyati	16	100,0	2 093	100,0	5 132	100,0
<i>shaharlar:</i>						
Nurafshon	1	6,3	15	0,7	100	2,0
Olmaliq	1	6,3	3	0,1	1	-
Angren	1	6,3	250	11,9	526	10,3
Bekobod	-	-	-	-	-	-
Ohangaron	2	12,4	145	6,9	788	15,4
Chirchiq	1	6,3	85	4,1	104	2,0
Yangiyo'l	1	6,3	90	4,3	126	2,5
<i>tumanlar:</i>						
Oqqo'rg'on	-	-	-	-	-	-
Ohangaron	-	-	-	-	-	-
Bekobod	-	-	-	-	-	-
Bo'stonliq	3	18,6	750	35,8	1 732	33,6
Bo'ka	-	-	-	-	-	-
Quyi Chirchiq	-	-	-	-	-	-
Zangiota	1	6,3	25	1,2	62	1,2
Yuqori Chirchiq	-	-	-	-	-	-
Qibray	1	6,3	2	0,1	5	0,1
Parkent	-	-	-	-	-	-
Piskent	-	-	-	-	-	-
O'rta Chirchiq	2	12,3	724	34,8	1 682	32,8
Chinoz	-	-	-	-	-	-
Yangiyo'l	1	6,3	3	0,1	5	0,1
Toshkent	1	6,3	1	-	1	-

III. Mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish vositalarining faoliyati

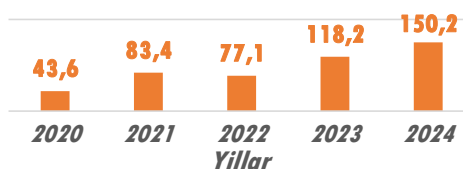
2024- yilda viloyat hududida **116 ta** mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish vositalarining obyektlari faoliyat yuritib, ularda **1 865 ta** nomer (xona)lar, **3 928 ta** joylar mavjud bo'lgan va **150,2 ming kishi** joylashtirilgan. 2023- yilga nisbatan mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish vositalarining obyektlari soni **56 taga**, ya'ni **93,3 % ga**, nomer fondi **240 taga (14,8 % ga)**, joylarlar soni **713 taga (19,1 % ga)**, joylashtirilgan shaxslar soni esa **32,0 ming kishiga**, ya'ni **27,1 % ga** oshgan.

**Mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish vositalari
faoliyatining asosiy ko'rsatkichlari**
(tegishli yil uchun)

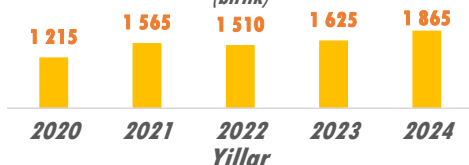
**Mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish
vositalarining obyektlari soni**
(birlik)

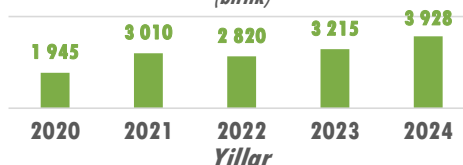
Joylashtirilgan shaxslar soni
(ming kishi)

Nomerlar (xonalar) soni
(birlik)

Joylar soni
(birlik)

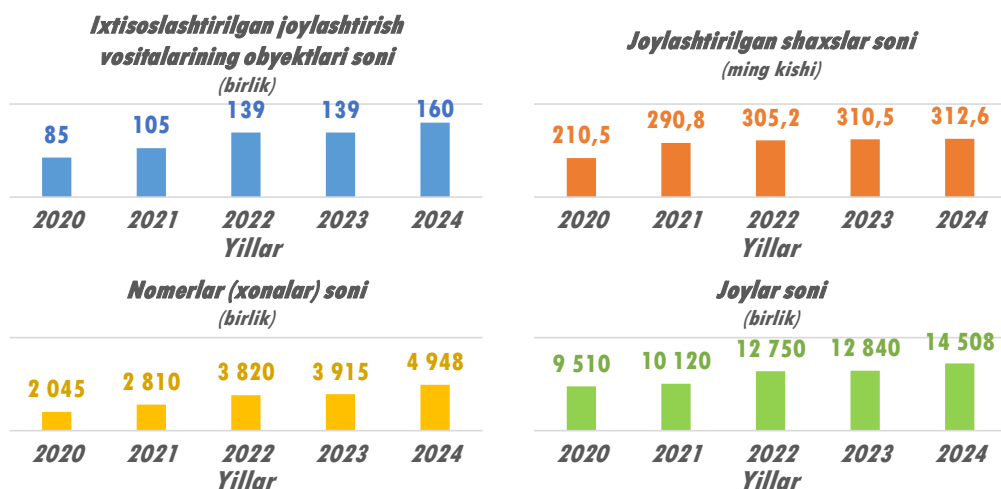
**Mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish vositalari
faoliyati ko'rsatkichlarini hududlar kesimida taqsimlanishi**
(2024- yil uchun)

	Mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish vositalarining obyektlari soni (birlik)	Joylashtirilgan shaxslar soni (ming kishi)	Nomerlar (xonalar) soni (birlik)	Joylar soni (birlik)
Toshkent viloyati	116	150,2	1 865	3 928
<i>shaharlar:</i>				
Nurafshon	1	0,1	3	6
Olmalik	7	10,7	100	211
Angren	17	14,5	181	380
Bekobod	5	1,9	29	62
Ohangaron	2	9,6	23	48
Chirchiq	12	13,1	67	141
Yangiyo'l	2	1,9	17	36
<i>tumanlar:</i>				
Oqqo'rg'on	-	-	-	-
Ohangaron	3	0,2	8	17
Bekobod	1	0,1	5	8
Bo'stonliq	32	71,1	964	2 036
Bo'ka	-	-	-	-
Quyi Chirchiq	2	0,5	6	12
Zangiota	6	4,7	76	160
Yuqori Chirchiq	1	0,1	10	22
Qibray	4	8,3	181	381
Parkent	6	2,7	68	144
Piskent	1	0,5	9	18
O'rta Chirchiq	4	2,3	15	31
Chinoz	3	1	9	18
Yangiyo'l	3	2,1	33	69
Toshkent	4	4,8	61	128

IV. Ixtisoslashtirilgan joylashtirish vositalarining faoliyati

2024- yilda Toshkent viloyatida **160 ta** ixtisoslashtirilgan joylashtirish vositalarining obyektlari faoliyat yuritib, ularda **4 948 ta** nomer (xona)lar va **14 508 ta** joylar mavjud bo'lgan. Hisobot davrida ushbu vositalarga **312,6 ming kishi** joylashtirilgan. 2023- yilga nisbatan ixtisoslashtirilgan joylashtirish vositalarining obyektlari soni **21 taga**, ya'ni **15,1 % ga** oshgan, nomer fondi esa **1 033 taga** (**26,4 % ga**), joylar soni **1 688 taga** (**13,0 % ga**), joylashtirilgan shaxslar soni **2,1 ming kishiga**, ya'ni **0,7 % ga** oshgan.

Ixtisoslashtirilgan joylashtirish vositalari faoliyatining asosiy ko'rsatkichlari (tegishli yil uchun)

Ixtisoslashtirilgan joylashtirish vositalari faoliyati ko'rsatkichlarini hududlar kesimida taqsimlanishi (2024- yil uchun)

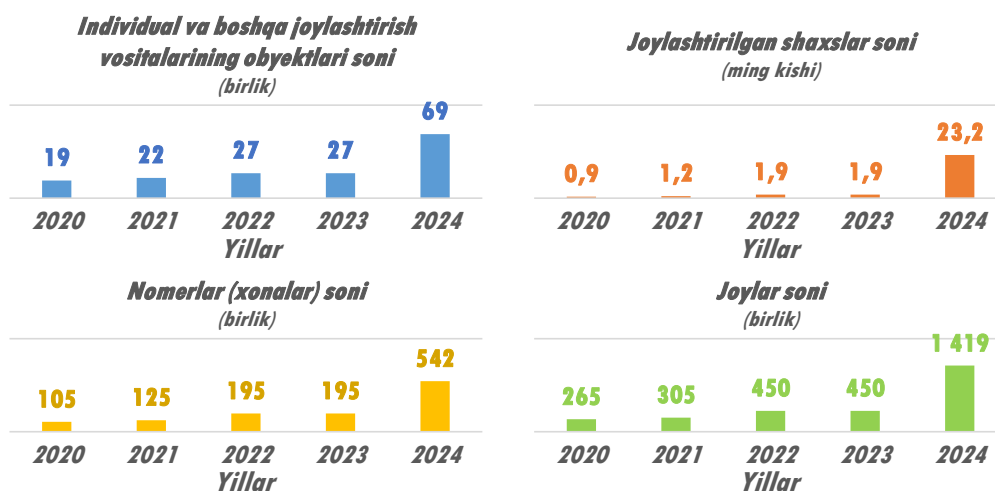
	Ixtisoslashtirilgan joylashtirish vositalarining obyektlari soni (birlik)	Joylashtirilgan shaxslar soni (ming kishi)	Nomerlar (xonalar) soni (birlik)	Joylar soni (birlik)
Toshkent viloyati	160	312,6	4 948	14 508
shaharlar:				
Nurafshon	-	-	-	-
Olmaliq	7	13,7	216	635
Angren	1	2,0	31	91
Bekobod	7	13,7	216	635
Ohangaron	1	2,0	31	91
Chirchiq	6	11,7	186	544
Yangiyo'l	-	-	-	-
tumanlar:				
Oqqo'rg'on	-	-	-	-
Ohangaron	3	5,9	93	272
Bekobod	-	-	-	-
Bo'stonliq	102	198,9	3 153	9 248

Bo'ka	-	-	-	-
Quyi Chirchiq	1	2,0	31	91
Zangiota	2	3,9	62	181
Yuqori Chirchiq	2	3,9	62	181
Qibray	11	21,5	340	997
Parkent	6	11,7	186	544
Piskent	1	2,0	31	91
O'rta Chirchiq	5	9,8	155	453
Chinoz	1	2,0	31	91
Yangiyo'l	1	2,0	31	91
Toshkent	3	5,9	93	272

V. Individual va boshqa joylashtirish vositalarining faoliyati

2024- yilda Toshkent viloyatida **69 ta** individual va boshqa joylashtirish vositalarining obyektlari faoliyat yuritib, ularda **542 ta** nomer (xona)lar va **1 419 ta** joylar mavjud bo'lgan. Hisobot davrida ushbu vositalarga **23,2 ming kishi** joylashtirilgan. 2023- yilga nisbatan individual va boshqa joylashtirish vositalarining obyektlari soni **42 taga**, ya'ni **2,6 barobarga**, nomer fondi **347 taga (2,8 baribarga)**, joylar soni **969 taga (3,2 barobarga)**, joylashtirilgan shaxslar soni esa **21,3 ming kishiga**, ya'ni **12,2 barobarga** ko'paygan.

Individual va boshqa joylashtirish vositalari faoliyatining asosiy ko'rsatkichlari (tegishli yil uchun)

Individual va boshqa joylashtirish vositalari faoliyati ko'rsatkichlarini hududlar kesimida taqsimlanishi (2024- yil uchun)

	Individual va boshqa joylashtirish vositalarining obyektlari soni (birlilik)	Joylashtirilgan shaxslar soni (ming kishi)	Nomerlar (xonalar) soni (birlilik)	Joylar soni (birlilik)
Toshkent viloyati	69	23,2	542	1 419
shaharlar:				

Nurafshon	-	-	-	-
Olmalik	2	0,7	16	41
Angren	1	0,3	8	21
Bekobod	3	1,0	24	62
Ohangaron	1	0,3	8	21
Chirchiq	2	0,7	16	41
Yangiyo'l	-	-	-	-
<i>tumanlar:</i>				
Oqqo'rg'on	-	-	-	-
Ohangaron	3	1,0	24	62
Bekobod	-	-	-	-
Bo'stonliq	36	12,2	279	737
Bo'ka	-	-	-	-
Quyi Chirchiq	1	0,3	8	21
Zangiota	2	0,7	16	41
Yuqori Chirchiq	2	0,7	16	41
Qibray	5	1,7	39	103
Parkent	3	1,0	24	62
Piskent	1	0,3	8	21
O'rta Chirchiq	2	0,7	16	41
Chinoz	1	0,3	8	21
Yangiyo'l	1	0,3	8	21
Toshkent	3	1,0	24	62

VI. Turizm va dam olishni rivojlanishining ko'rsatkichlariga doir uslubiy tushuntirishlar va metama'lumotlar

Turizm statistikasi bo'yicha xalqaro tavsiyalar (TSXT – 2008)ga muvofiq, “turizm” tushunchasi tashrif buyuruvchilar faoliyatiga mansubdir.

Tashrif buyuruvchi sayohatchi tushunchasining quyi toifasi, turizm esa sayohat tushunchasining quyi toifasi hisoblanadi. Turistik safarni amalga oshirayotgan sayohatchi tashrif buyuruvchi deb ataladi.

Kiruvchi turistik safar – tashrif buyuruvchining mamlakatga kirib kelgan paytidan boshlab, mamlakatdan chiqib ketgunga qadar amalga oshirgan sayohati.

Chiquvchi turistik safar – tashrif buyuruvchining o'z doimiy yashash mamlakatidan chiqib ketish paytidan boshlab, unga qaytib kelgunga qadar amalga oshirgan sayohati.

Jamoaviy joylashtirish vositasi (YUNVTO terminologiyasiga muvofiq) sayyohlarga doimiy yoki vaqt-vaqti bilan tunab qolish uchun xona yoki boshqa binolarda joylashish imkoniyatini taqdim etadigan har qanday obyektni anglatadi, ammo undagi nomer (xona)lar soni har bir davlat tomonidan mustaqil ravishda belgilangan minimal darajadan ortiq bo'lishi kerak. Shu bilan birga, jamoaviy joylashtirish vositasidagi barcha nomer (xona)lar yagona boshqaruvga bo'ysunishi (xatto foyda olish maqsad qilinmagan bo'lsa ham), ko'rsatiladigan xizmatlar va mavjud jihozlarga muvofiq toifa va sinflarga ajratilgan bo'lishi kerak.

Jamoaviy joylashtirish vositalariga **mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish vositalari** (mehmonxonalar, motellar, xostellar va mehmonxona turidagi boshqa tashkilotlar), **ixtisoslashtirilgan joylashtirish vositalari** (sanatoriya-kurort tashkilotlari, sog'lomlashtirish tashkilotlari, dam olish uylari, pansionatlar, kempinglar, dam olish bazalari, turistik bazalar va boshqa ixtisoslashtirilgan joylashtirish vositalari), **individual va boshqa joylashtirish vositalari** (mehmon uylari, dala hovlilari, o'tov lagerlari va individual joylashtirish vositalarining boshqa turlari).

Nomer fondi – joylashtirish vositasidagi umumiy nomer (xona)lar soni (ya'ni yashash uchun mo'ljallangan turar joy xonalari). Vaqtincha yashash uchun zarur bo'lgan mebel, jihoz va inventarlar bilan jihozlangan bir yoki bir nechta turar joy xonalari nomer (xona) deb hisoblanadi.

Toshkent viloyatida turizm va dam olishni rivojlantirishga oid statistik ma'lumotlar quyidagilar asosida shakllantiriladi:

➤ Turistik oqimlar haqidagi ma'muriy ma'lumotlar (**chet elga ketgan fuqarolar to'g'risidagi ma'lumotlar** O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat personallashtirish agentligi tomonidan, **Toshkent viloyatiga tashrif buyurgan chet el fuqarolari to'g'risidagi ma'lumotlar** esa O'zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati chegara qo'shinlari tomonidan taqdim etiladi). Ushbu ma'lumotlar safar maqsadlari hamda tashrif buyuruvchilarning doimiy yashash mamlakatlari bo'yicha taqsimotni o'z ichiga oladi va har oyda Milliy statistika qo'mitasiga taqdim etiladi;

➤ Yillik statistika hisobotlari 1 turizm shakli "Tashrif buyuruvchilarga xizmat ko'rsatish va joylashtirish to'g'risidagi hisobot" va 1 kb (tur) (1 kb shakliga ilova) "Tashrif buyuruvchilarga xizmat ko'rsatish va joylashtirish to'g'risidagi mikrofirma va kichik korxonaning hisoboti". Ushbu hisobotlarni sayyohlik-ekskursiya va joylashtirish (jamoaviy joylashtirish vositalari) xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxslar, zarur holatlarda ularning alohida bo'linmalari taqdim etadilar. Tashrif buyuruvchilarga xizmat ko'rsatish va joylashtirish to'g'risidagi statistika hisobotlarida turistik firma va tashkilotlar (xodimlar, sotilgan sayyohlik yo'llanmalar va xizmat ko'rsatilgan shaxslar soni haqida ma'lumotlar) hamda jamoaviy joylashtirish vositalari faoliyati (nomer fondi, joylashtirilgan shaxslar va tunab qolish holatlari soni), shuningdek turizm va dam olish sohasini tavsiflovchi boshqa ko'rsatkichlar aks ettiriladi. Statistik ma'lumotlar respublika va hududlar kesimida taqdim etiladi.

Turizm sohasidagi statistik ma'lumotlar turistik sohaning holatini baholashda, davlat siyosatini shakllantirishda va rivojlanish strategiyalarini ishlab chiqishda, shuningdek, turistik oqimlarni monitoring qilish hamda tahlil etishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu ma'lumotlar davlat organlari, biznes hamjamiyati va xalqaro tashkilotlarga mamlakatda turizmni rivojlantirish va investitsiyaviy jozibadorlikni oshirish bo'yicha asosli qarorlar qabul qilish imkonini beradi.

Tayyorlash uchun mas'ul:
Aholi turmush darajasi va
ijtimoiy soha statistikasi bo'limi

Manzil: 10198, Toshkent v.,
Toshkent yo'li ko'chasi, 90-uy
El. manzil: info@toshvilstat.uz
Tel.: 71-203-45-00 (4630)

